

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 23 lutego 2017 r. wydanym w sprawie VI GR 4/17 Sąd otworzył przyspieszone postępowanie układowe Zakładu (...) S.A. w C. (k. 2).

Na zgromadzeniu wierzycieli, które odbyło się w dniu 27 lipca 2017 r. został zawarty między dłużnikiem a wierzycielami układ o następującej treści:

Wierzyciele podzieleni zostali na 3 grupy:

Grupa nr 1 – obejmująca wierzycieli posiadających wierzytelności nie przekraczające kwoty 5.000 zł;

Grupa nr 2 – obejmująca wszystkich pozostałych wierzycieli zarówno prywatno-prawnych jak i publiczno-prawnych nie zaliczonych do grup 1 i 3;

Grupa nr 3 – obejmująca wierzycieli, których wierzytelności są zabezpieczone na składnikach majątku spółki w części znajdującej pokrycie w wartości przedmiotu zabezpieczenia; wierzytelności wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych nie znajdujące pokrycia w ustanowionym zabezpieczeniu na majątku spółki, a objętych układem z mocy prawa; wierzytelności ze stosunku pracy i wobec Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych; wierzytelności, które z mocy prawa nie mogą zostać objęte konwersją na akcje.

a. umorzenie 100% odsetek, zarówno należnych do dnia otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego, jak i po tym dniu, jak również całości należności ubocznych (jak koszty, opłaty, etc) od wszystkich rodzajów zobowiązań – dotyczy to wszystkich wierzytelności przysługujących wierzycielom zaliczonym do grup 1-3, z wyłączeniem ZUS i FGŚP,

b. spłata 100% należności głównych wierzytelności z grupy nr 1 w terminie do trzech miesięcy od dnia, w którym uprawomocniło się postanowienie sądu o zatwierdzeniu układu,

c. w stosunku do wierzytelności zaliczonych do grupy nr 2 – konwersja 100% należności głównych na akcje dłużnika, w trybie art. 169 ust. 3 i 4 prawa restrukturyzacyjnego na następujących warunkach:

kapitał zakładowy spółki zostanie podwyższony o kwotę nie mniejszą niż 0,50 zł i nie większą niż 3.858.023,27 zł, tj. z kwoty (...) zł do kwoty nie mniejszej niż (...),50 zł i nie większej niż (...) zł, w drodze emisji nie mniej niż 1 akcji i nie więcej niż (...) nowych akcji zwykłych na okaziciela serii (...) o wartości nominalnej 0,50 zł każda (Akcje Serii H);

objęcie Akcji Serii (...) następuje z wyłączeniem w całości prawa poboru dotychczasowych akcjonariuszy Spółki;

Akcje Serii (...) będą akcjami zwykłymi, na okaziciela. Akcje Serii (...) oraz wynikające z nich prawa do Akcji Serii (...) będą papierami wartościowymi nieposiadającymi formy dokumentu i będą podlegać dematerializacji w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o obrocie instrumentami finansowymi. Zarząd spółki zostanie upoważniony do zawarcia ze spółką Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. umowy o rejestrację Akcji Serii (...) i praw do Akcji Serii (...) w depozycie papierów wartościowych prowadzonym przez (...) celem ich dematerializacji;

Cena emisyjna jednej Akcji Serii (...) będzie równa wartości księgowej jednej akcji Spółki określonej w ostatnim (przed datą Zgromadzenia Wierzycieli wyznaczonego w celu głosowania nad układem) opublikowanym przez Spółkę i zbadanym przez biegłego rewidenta rocznym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym spółki. W związku z tym Akcje Serii (...) będą obejmowane w ten sposób, że każda pełna kwota odpowiadająca wartości księgowej jednej akcji spółki wierzytelności względem spółki będzie przedmiotem konwersji na 1 Akcję Serii (...). Reszta wierzytelności stanowiąca kwotę wartości wskazanych w zdaniu poprzednim zostanie wypłacona wierzycielom zaliczonym do grupy 2 przelewem lub gotówką w terminie do 30 dni od dnia uprawomocnienia się postanowienia o zatwierdzeniu układu;

Akcje Serii (...) uczestniczyć będą w dywidendzie począwszy od roku obrotowego, w którym zarejestrowano je po raz pierwszy na rachunkach papierów wartościowych;

Akcje Serii (...) i prawa do Akcji Serii (...) będą przedmiotem ubiegania się o dopuszczenie o wprowadzenie do obrotu na rynku regulowanym, prowadzonym przez spółkę Gielda (...) S.A. ((...)), po spełnieniu stosownych, wynikających z właściwych przepisów prawa i regulacji (...), kryteriów i warunków umożliwiających dopuszczenie akcji Spółki do obrotu na tym rynku. Zarząd Spółki zostanie upoważniony do wystąpienia z wnioskami wymaganymi przez regulacje (...) w celu uzyskania dopuszczenia oraz wprowadzenia Akcji Serii H i praw do Akcji Serii (...) do obrotu na rynku regulowanym, o którym mowa powyżej.

d. w stosunku do wierzycieli zaliczonych do grupy nr 3 – spłata 100% wierzytelności głównych płatna w 60 ratach miesięcznych płatnych od końca pierwszego kwartału następującego po miesiącu, w którym uprawomocniło się postanowienie sądu o zatwierdzeniu układu. W odniesieniu do ZUS spłata będzie obejmować wszystkie zobowiązania niezależnie od ich tytułu zgodnie z treścią art. 160 ust. 1 ustawy prawo restrukturyzacyjne. W przypadku wierzytelności FGŚP zastosowanie znajduje art. 153 ustawy prawo restrukturyzacyjne (k.2250-2252).

Do wierzycieli grupy nr 2 został zaliczony m.in. wierzyciel Gmina Miejska C., któremu przysługuje wierzytelność z tytułu podatku od nieruchomości w kwocie (...) zł (k. 1851-1853).

W ustawowym terminie zastrzeżenia przeciwko układowi zgłosił wierzyciel Gmina Miejska C.. Wierzyciel zarzucił m.in., że układ narusza prawo, gdyż przewiduje on w stosunku do Gminy Miejskiej C. konwersję należności głównych na akcje dłużnika. W świetle unormowań art. 9 i 10 ustawy o gospodarce komunalnej w niniejszej sprawie nie zachodzą zaś przesłanki do umożliwiającej Gminie Miejskiej C. przystąpienie do dłużnika (k. 2271 – 2274).

Dłużnik wniósł o nieuwzględnienie zarzutów argumentując, iż zgodnie z ustawą o gospodarce komunalnej gmina może obejmować akcje w przypadku wysokiego bezrobocia lub jeżeli upadłość zakładu mogłaby doprowadzić do powiększenia bezrobocia. Tymczasem w styczniu i czerwcu 2017 r. stopa bezrobocia w Powiecie C. wynosiła odpowiednio 12,7 % i 10,4 %, podczas gdy w tych samych miesiącach w Województwie (...) odpowiednio 7,5 % i 5,8 % (k. 2271 – 2274). Likwidacja spółki pociągnęłaby za sobą znaczne pogorszenie tych wskaźników. Ponadto zdaniem dłużnika przepisy ustawy prawo restrukturyzacyjne stanowią *lex specialis* w stosunku do obowiązujących przepisów prawa, w tym ustawy o gospodarce komunalnej (k.2326).

Nadzorca sądowy w piśmie z dnia 15 września 2017 r. ocenił zastrzeżenia Gminy Miejskiej jako bezzasadne. Nadzorca sądowy oparł swoją argumentację o treść art. 10 ust. 2 ustawy o gospodarce komunalnej wskazując, iż wierzytelność przysługująca Gminie Miejskiej C. względem dłużnika stanie się przedmiotem aportu do spółki. Alternatywą jest nieuchronna upadłość dłużnika, co spowoduje, iż sprzedaż lub inne rozporządzenie tą wierzytelnością przez gminę będzie wysoce nieprawdopodobne. Jakikolwiek zaspokojenie tej wierzytelności w procesie upadłości nie wydaje się zaś możliwe (k. 2330-2331).

Sąd zważył, iż zgodnie z treścią art. 165 ust 1 ustawy prawo restrukturyzacyjne (dalej p.r.) sąd odmawia zatwierdzenia układu, jeżeli narusza on prawo, w szczególności jeżeli przewiduje udzielenie pomocy publicznej niezgodnie z przepisami, albo jeżeli jest oczywiste, że układ nie będzie wykonany. Domniemywa się, że jest oczywiste, że układ nie będzie wykonany, jeżeli dłużnik nie wykonuje zobowiązań powstałych po dniu otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego.

W niniejszej sprawie, zdaniem Sądu, układ zawarty przez dłużnika Zakład (...) S.A. w C. narusza prawo, albowiem wbrew przepisom ustawy przewiduje konwersję wierzytelności Gminy Miejskiej C. z tytułu podatku od nieruchomości na akcje dłużnika.

W świetle art. 9 ust. 1 – 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym w celu wykonywania zadań gmina może tworzyć jednostki organizacyjne, a także zawierać umowy z innymi podmiotami, w tym z organizacjami pozarządowymi. Gmina oraz inna gminna osoba prawna może prowadzić działalność gospodarczą wykraczającą

poza zadania o charakterze użyteczności publicznej wyłącznie w przypadkach określonych ustawie o gospodarce komunalnej, która określa formy prowadzenia gospodarki gminnej, w tym wykonywania przez gminę zadań o charakterze użyteczności publicznej. Zadaniami użyteczności publicznej, w rozumieniu tej ustawy, są zadania własne gminy, określone w jej art. 7 ust. 1, których celem jest bieżące i nieprzerwane zaspokajanie zbiorowych potrzeb ludności w drodze świadczenia usług powszechnie dostępnych.

Zgodnie z art. 1 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej ustawa ta określa zasady i formy gospodarki komunalnej jednostek samorządu terytorialnego, polegające na wykonywaniu przez te jednostki zadań własnych, w celu zaspokojenia zbiorowych potrzeb wspólnoty samorządowej. Gospodarka komunalna obejmuje w szczególności zadania o charakterze użyteczności publicznej, których celem jest bieżące i nieprzerwane zaspokajanie zbiorowych potrzeb ludności w drodze świadczenia usług powszechnie dostępnych.

Z mocy art. 9 ust. 1 ustawy o gospodarce komunalnej jednostki samorządu terytorialnego mogą tworzyć spółki z ograniczoną odpowiedzialnością lub spółki akcyjne, a także mogą przystępować do takich spółek.

Z art. 10 ust. 1 i 2 ustawy o gospodarce komunalnej wynika, iż poza sferą użyteczności publicznej gmina może tworzyć spółki prawa handlowego i przystępować do nich, jeżeli łącznie zostaną spełnione następujące warunki:

- 1) istnieją niezaspokojone potrzeby wspólnoty samorządowej na rynku lokalnym;
- 2) występujące w gminie bezrobocie w znacznym stopniu wpływa ujemnie na poziom życia wspólnoty samorządowej, a zastosowanie innych działań i wynikających z obowiązujących przepisów środków prawnych nie doprowadziło do aktywizacji gospodarczej, a w szczególności do znacznego ożywienia rynku lokalnego lub trwałego ograniczenia bezrobocia.

Poza sferą użyteczności publicznej gmina może tworzyć spółki prawa handlowego i przystępować do nich również wówczas, jeżeli zbycie składnika mienia komunalnego mogącego stanowić wkład niepieniężny gminy do spółki albo też rozporządzenie nim w inny sposób spowoduje dla gminy poważną stratę majątkową.

W myśl art. 10 ust. 3 ustawy o gospodarce komunalnej ograniczenia dotyczące tworzenia spółek prawa handlowego i przystępowania przez gminę do nich, o których mowa w ust. 1 i 2, nie mają zastosowania do posiadania przez gminę akcji lub udziałów spółek zajmujących się czynnościami bankowymi, ubezpieczeniowymi oraz działalnością doradczą, promocyjną, edukacyjną i wydawniczą na rzecz samorządu terytorialnego, a także innych spółek ważnych dla rozwoju gminy, w tym klubów sportowych działających w formie spółki kapitałowej.

Z powołanych przepisów jednoznacznie wynika, iż gmina może przystępować do spółek akcyjnych tylko w celu zaspokojenia zbiorowych potrzeb wspólnoty samorządowej polegających na realizacji zadań o charakterze użyteczności publicznej, których celem jest bieżące i nieprzerwane zaspokajanie zbiorowych potrzeb ludności w drodze świadczenia usług powszechnie dostępnych bliżej określonych w art. 7 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym. Poza sferą użyteczności publicznej gmina może obejmować akcje spółkach wyłącznie przy uwzględnieniu ograniczeń zawartych w art. 10 ust. 1 i 2 ustawy o gospodarce komunalnej, chyba że chodzi o akcje spółek zajmujących czynnościami lub działalnością wymienioną w art. 10 ust. 3 ustawy o działalności komunalnej.

Sąd orzekający w niniejszej sprawie w pełni podziela pogląd prezentowany w judykaturze iż w konsekwencji konstytucyjnej zasady legalizmu organy samorządu terytorialnego dla swego działania wymagają wyraźnego upoważnienia ustawowego legitymującego jednostki samorządowe do tworzenia spółek oraz do przystępowania do nich (tak np. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego (do 2003.12.31) w G. z dnia 9 stycznia 2003 r. SA/Gd (...); wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we W. z dnia 15 grudnia 2010 r. III SA/Wr 672/10, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w G. z dnia 18 lutego 2015 r. (...) SA/Gl 503/14, cyt. za programem LEX).

W przedmiotowym postępowaniu nie budzi wątpliwości fakt, iż przedmiot działalności Zakładu (...) S.A. w C. nie obejmuje zadań o charakterze użyteczności publicznej, których celem jest bieżące i nieprzerwane zaspokajanie

zbiorowych potrzeb ludności w drodze świadczenia usług powszechnie dostępnych, ani też nie zajmuje się wymienionymi w art. 10 ust. 3 ustawy o gospodarce komunalnej czynnościami bankowymi, ubezpieczeniowymi oraz działalnością doradczą, promocyjną, edukacyjną i wydawniczą na rzecz samorządu terytorialnego, a także innych spółek ważnych dla rozwoju gminy.

Przedmiot działalności dłużnika stanowi bowiem produkcja o sprzedaż maszyn i urządzeń budownictwa ogólnego i przemysłowego, świadczenie usług transportu drogowego i sprzedaż hurtowa metali. Spółka specjalizuje się w produkcji kontenerów specjalistycznych różnego zastosowania, w szczególności na platformach wiertniczych Morza P. oraz sprzedaży maszyn i urządzeń dla rolnictwa, koncentrując się na rynkach zagranicznych: norweskim, niemieckim i szkockim. Ponadto uzupełniająco prowadzi sprzedaż materiałów i drobne usługi w zakresie cięcia, palenia materiałów hutniczych. Jest to działalność marginalna nie wpływająca w znacznym stopniu na wynik finansowe (k. 18-19).

Oznacza to, że Gmina Miejska C. mogłaby objąć akcje dłużnika tylko wówczas, gdyby zostało wykazane w niniejszym postępowaniu, że zaistniały przesłanki określone w art. 10 ust. 1 i 2 ustawy o gospodarce komunalnej.

W trybie art. 10 ust. 1 ustawy o gospodarce komunalnej objęcie akcji dłużnika przez Gminę Miejską C. mogłoby nastąpić, jeżeli łącznie zostałyby spełnione następujące warunki:

- 1) istnieją niezaspokojone potrzeby wspólnoty samorządowej na rynku lokalnym;
- 2) występujące w gminie bezrobocie w znacznym stopniu wpływa ujemnie na poziom życia wspólnoty samorządowej, a zastosowanie innych działań i wynikających z obowiązujących przepisów środków prawnych nie doprowadziło do aktywizacji gospodarczej, a w szczególności do znacznego ożywienia rynku lokalnego lub trwałego ograniczenia bezrobocia.

Ani dłużnik, ani inny uczestnik postępowania nie wykazali, by w niniejszej sprawie została spełniona jakakolwiek z powyższych przesłanek, podczas gdy powinny być one spełnione łącznie.

Brak jest jakiegokolwiek dowodu na okoliczność, że na obszarze Gminy C. istnieją niezaspokojone potrzeby wspólnoty samorządowej na rynku lokalnym, występujące w tej Gminie bezrobocie w znacznym stopniu wpływa ujemnie na poziom życia wspólnoty samorządowej, a zastosowane już inne działania i wynikające z obowiązujących przepisów środki prawne nie doprowadziły do aktywizacji gospodarczej, a w szczególności do znacznego ożywienia rynku lokalnego lub trwałego ograniczenia bezrobocia.

Same twierdzenia dłużnika dotyczące porównania stopy bezrobocia w Powiecie C. w Województwie (...) w dwóch wybranych miesiącach nie dają jakichkolwiek podstaw do przyjęcia, że w niniejszej sprawie zachodzą okoliczności opisane w art. 10 ust. 1 ustawy o gospodarce komunalnej. Na marginesie zatem należy jedynie dodatkowo wskazać, iż dłużnik swoje twierdzenia opierał na stopie bezrobocia na obszarze Powiatu, podczas gdy omawiany przepis dotyczy bezrobocia występującego w Gminie.

Nie zasługuje też na uznanie argumentacja dłużnika, iż przepisy ustawy prawo restrukturyzacyjne stanowią *lex specialis* w stosunku do obowiązujących przepisów prawa, w tym ustawy o gospodarce komunalnej, co pozwala na objęcie akcji przez gminę bez zachowania przepisów ustawy o gospodarce komunalnej.

Z mocy art. 1 i 3 ustawy prawo restrukturyzacyjne ustawa ta reguluje: zawieranie przez dłużnika niewypłacalnego lub zagrożonego niewypłacalnością układu z wierzycielami oraz skutki układu, a także przeprowadzanie działań sanacyjnych, a celem postępowania restrukturyzacyjnego jest uniknięcie ogłoszenia upadłości dłużnika przez umożliwienie mu restrukturyzacji w drodze zawarcia układu z wierzycielami, a w przypadku postępowania sanacyjnego - również przez przeprowadzenie działań sanacyjnych, przy zabezpieczeniu słusznych praw wierzycieli.

Ani z powołanych wyżej, ani z żadnych innych przepisów nie wynika, by ustawa ta zmieniała jakiegokolwiek przepisy regulujące ustrój i zasady funkcjonowania wierzycieli podmiotu, w stosunku do którego toczy się postępowanie restrukturyzacyjne. Wprawdzie art. 156 ust. 1 pkt 4 p.r. przewiduje konwersję wierzytelności na akcje lub udziały

jako jeden ze sposobów restrukturyzacji zobowiązań dłużnika, jednak przepis ten nie stanowi podstawy do dokonania takiej konwersji w wypadku gdy, tak jak w niniejszej sprawie, nie jest ona dopuszczalna w świetle obowiązujących przepisów prawa.

Podkreślić przy tym trzeba niekonsekwencję dłużnika, który z jednej strony formułując propozycje układowe umieścił w grupie nr 3 wierzycieli posiadających wierzytelności, które z mocy prawa nie mogą zostać objęte konwersją na akcje, a ustosunkowując się do zastrzeżeń Gminy Miejskie C. podnosi, że przepisy ustawy prawo restrukturyzacyjne stanowią *lex specialis* w stosunku do obowiązujących przepisów prawa, a tym samym wszelkie wierzytelności mogą być objęte konwersją.

W ocenie Sądu nie zachodzą w niniejszym postępowaniu również okoliczności opisane w art. 10 ust. 2 ustawy o gospodarce komunalnej zgodnie z którym gmina może tworzyć spółki prawa handlowego i przystępować do nich również wówczas, jeżeli zbycie składnika mienia komunalnego mogącego stanowić wkład niepieniężny gminy do spółki albo też rozporządzenie nim w inny sposób spowoduje dla gminy poważną stratę majątkową.

Wskazać bowiem należy, iż cytowany przepis dotyczy wyłącznie „składników mienia komunalnego”.

Definicję ustawową pojęcia mienie zawiera art. 44 k.c. stanowiący, iż mieniem jest własność i inne prawa majątkowe. W judykaturze i doktrynie nie budzi wątpliwości pogląd, iż przepis ten ma charakter definicji legalnej i odnosi się do wszystkich gałęzi prawa. Mienie, podobnie jak własność, związane jest z określonym podmiotem stosunków cywilnoprawnych. Mienie obejmuje także wierzytelności, ale tylko takie których podstawę stanowią stosunki zobowiązaniowe, np. najem, dzierżawa, weksel, czek i inne papiery wartościowe. Kwestię mienia komunalnego regulują przepisy art. 43-50a ustawy o samorządzie gminnym.

Będąc przedmiotem niniejszego postępowania wierzytelność Gminy Miejskiej C. z tytułu podatku od nieruchomości nie stanowi składnika mienia komunalnego, albowiem nie powstała w ramach stosunku zobowiązaniowego, lecz przysługuje Gminie jako organowi władzy publicznej.

Wierzytelność ta stanowi dochód Gminy na podstawie art. 54 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym w zw. art. 4 ust. a pkt 1 a ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

Z powyższego wynika, iż zarówno wyniki wykładni literalnej związanej z treścią art. 44 k.c. wiążącego mienie z określonym podmiotem stosunków cywilnoprawnych, jak i wyniki wykładni systemowej, uwzględniającej iż wierzytelności gmin z tytułu podatku od nieruchomości nie umieszczono w przepisach rozdziału V („mienie komunalne - art. 43-50a) ustawy o samorządzie gminnym, lecz w przepisach rozdziału VI tej ustawy regulujących gminną gospodarkę finansową oraz przepisach ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego wykluczają uznanie wierzytelności Gminy Miejskiej C. z tytułu podatku od nieruchomości za składnik mienia komunalnego.

Oznacza to, iż do przedmiotowej wierzytelności nie znajduje w ogóle zastosowania treść 10 ust. 2 ustawy o gospodarce komunalnej, a tym samym bezprzedmiotowe są rozważania nadzorca sądowego dotyczące możliwości zbycia lub zaspokojenia tej wierzytelności w toku postępowania upadłościowego.

Z powyższego wynika, iż układ zawarty na zgromadzeniu wierzycieli w dniu 27 lipca 2017 r. jest sprzeczny z przepisami regulującymi zasady nabywania akcji przez jednostki samorządu terytorialnego, w szczególności z treścią art. 9 i 10 ustawy o gospodarce komunalnej.

Układ ten narusza zatem prawo, co w konsekwencji na mocy art. 165 ust. 1 p.r. obliguje Sąd do odmowy jego zatwierdzenia.

Tym samym zbędne było analizowanie pozostałych zarzutów podniesionych przez Gminę M. C., jak i rozważanie, czy wobec nieterminowego wykonywania przez dłużnika zobowiązań powstałych po otwarciu postępowania restrukturyzacyjnego można uznać za „oczywiste, że układ nie będzie wykonany”.

Reasumując powyższe ustalenia i rozważania, na mocy powołanych wyżej przepisów orzeczono jak w sentencji.

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...).

3. (...).

(...)